

1.10. Potterijstraat 2

Woning in 2020

Beschrijving van de historiek

In het einde van de 19de eeuw werd vermoedelijk op het perceel van de Godshuizen vermoedelijk een portierswoning gebouwd langs de toegang naar het stedelijk gasthuis. De woning was immers gelegen binnen het perceel en achter de poort van het gasthuis. De bestaande woning werd in 1991 afgebroken en vervangen door een nieuwbouw, geïnspireerd op het oude gebouw.

Foto omstreeks 1900: merk op dat de hekken vóór de woning gelegen waren

Foto omstreeks 1900: merk op dat de hekken vóór de woning gelegen waren

Foto's vóór de nieuwbouw van 1991

Foto's vóór de nieuwbouw van 1991

Beschrijving van de erfgoedelementen

Nieuwbouw uit 1991, een beetje geïnspireerd op het gebouw dat er voordien stond. Het koetshuis aan het beginhof werd omgevormd tot woonruimte.

Erfgoedwaarden

Nieuwbouw zonder erfgoedwaarde

Waardering

Geen erfgoedwaarde

Gewenste ontwikkeling voorgevel

- Isoleren voorgevel aan de buitenzijde kan in principe

Gewenste ontwikkeling dak

- Kan worden aangepast (zadeldak)

Gewenste ontwikkeling structuur

- Kan worden aangepast

1.11. Potterijstraat 10

Foto zijgevel uit 2022

Beschrijving van de historiek

Deel van het oude noviciaat en latere herenhuis, vandaag omgevormd tot gelijkvloers met notariskantoor en appartementen op de verdieping en onder het dak.

Wanneer het noviciaat werd opgericht door de Begijnen is niet geweten. Op de Villaretkaart staat er een gebouw aangeduid omringt door een aparte ommuring. Op de Ferrariskaart zien we dit echter niet opnieuw. In de historische bronnen vinden we op dit moment ook geen informatie.

Het noviciaat van het begijnhof werd als aangeslagen goed gekocht door Notaris Coenen die het verkocht aan Albert Marneff (Potterijstraat 10-12-14). Het noviciaat werd verbouwd tot herenhuis met binnenhof en een zeepziederij aan de Gaarstraat (nu Torsinweg). Het goed werd in 1842 gesplitst in drie delen.

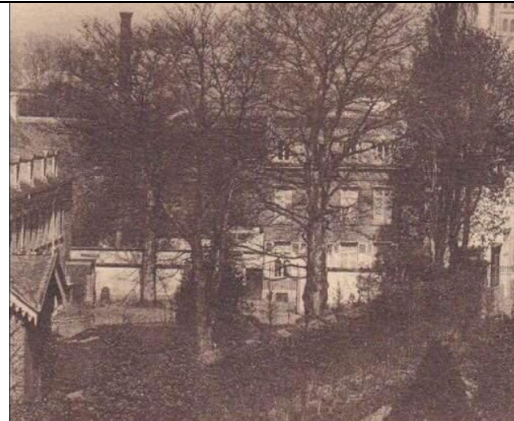
Nr. 10 met de achterliggende helft van de tuin werd aangekocht door handelaar Benoit Janssens, die het verbouwde tot woonhuis en ook een lusthof van 19,5 are aanlegde. In 1904 was het pand in handen van de weduwe van Louis Vinckenbosch-Janssens.

Vervolgens werd de familie Cappuyns van citroenzuurfabrikant Citrique Belge eigenaar van de site. In 1980 werd de site aangekocht door vzw Huis in de Stad en in 1983 intern verbouwd. De structuur bleef goed bewaard en de verbouwing bleef beperkt tot het inpassen van een aantal toiletten. In 2006 werd het complex volledig intern verbouwd tot een notariskantoor op het gelijkvloers en appartementen op de verdieping. In de lange zijgevel werden nieuwe balkons geïntegreerd op de

verdieping. De historische traphal met trap werd verwijderd. De zeven historische spanten bleven vermoedelijk wel behouden.

Zicht op de tuin met prieltje omstreeks 1900?

Zicht op de woning en de zijgevel van het prieltje

Poortpijlers en kant Potterijstraat omstreeks 1900: twee zware poortpijlers zichtbaar links naast de woning

Het gebouw vóór de verbouwing van 1983

Verbouwing 2006: nieuwe toestand

Beschrijving van de erfgoedelementen

Hoofgebouw dwars op de straat **van tien traveeën** en **twee bouwlagen** onder **geknikt leien zadeldak** op een **plint** in **gobertange**. Langs de Potterijstraat gevel van **drie traveeën** en twee bouwlagen. Volledig **bepleisterde gevel** met **rechthoekige vensteropeningen**. Op het gelijkvloers **verheven omlijstingen** met **druiplijst** en **uitkragende lekdorpel** in **blauwe hardsteen**. Op de **verdieping vensters** met dezelfde omlijstingen zonder druiplijst. In vierde travee vermoedelijk later ingebrachte inkomdeur. In achtste travee **toegangsdeur** met **rechthoekige omlijsting in gobertange** met **grote druiplijst**. Oude **ankers** zichtbaar. In het dakvlak **vier houten dakkapellen**, alsook **één** een langs de Potterijstraat. Gevel bekroond met eenvoudige kroonlijstaanzet en bakgoot.

Vier nieuwe ijzeren balkons op de verdieping. Volledig nieuw schrijnwerk. Intern volledig verbouwd. Vermoedelijk behouden **historische spanten**.

Links van het hoofgebouw **annex** van **één bouwlaag** en **drie traveeën** onder **geknikt leien zadeldak**. In eerst travee **rondboogopening** en vervolgens twee rechthoekige vensters. **Eén dakkapel** in dakvlak.

Tuin met **twee monumentale bruine beuken** (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') als relict van de tuin van Benoit Janssens. De andere grote bomen – een **bontbladige esdoorn** (*Acer pseudoplatanus* 'Leopoldii') en een **zilverlinde** (*Tilia tomentosa*) – werden later aangeplant. Vandaag is de tuin grotendeels opgeofferd voor parkeerplaatsen.

Erfgoedwaarden

Noviciaat van het begijnhof omstreeks 1842 omgevormd tot herenhuis met lusttuin

Geselecteerd vanwege zeldzaamheid (het noviciaat van het begijnhof, omgevormd tot herenhuis met lusttuin), gaafheid (redelijk gaaf bewaard exterieur, bewaarde spanten, bewaarde tuin met monumentale bomen), representativiteit (voor een groot herenhuis uit de 19de eeuw met lusttuin), ensemblewaarde (hoofgebouw met annex, ommuring en lusttuin met bewaarde bomen) en contextwaarde (het noviciaat van het begijnhof, gelegen op de grens ervan en voorzien van een aparte ommuring, in de 19de eeuw omgevormd tot herenhuizen nrs. 10-12-14).

Het gebouw heeft een historische waarde (getuige van de bouwgeschiedenis van het begijnhof als noviciaat, geschiedenis van de 19de eeuw), het gebouw heeft een architecturale waarde (als fraai

herenhuis in classicistische stijl met bewaarde gevels en spanten met bijhorende tuin) en een esthetische waarde (vormt een fraai geheel van herenhuizen uit de 19de eeuw met nrs. 10-12-14)

Clusters

Belangrijke historische gebouwen van het begijnhof
Herenhuizen en stadswoningen uit de 19 ^{de} eeuw

Waardering

Bovenlokale waarde (5)

Gewenste ontwikkeling voorgevel

- Isoleren voorgevel aan de buitenzijde kan in principe niet

Gewenste ontwikkeling dak

- Dakhelling behouden
- Leien bedekking houden

Gewenste ontwikkeling structuur

- Behoud historische spanten
- Behoud structuur

1.12. Potterijstraat 12

Voorgevel in 2022

Vleugelpoort

Luik vastzetter in de vorm van een hoofd

Beschrijving van de historiek

Deel van het oude noviciaat en later herenhuis

Wanneer het noviciaat werd opgericht door de Begijnen is niet geweten. Op de Villaretkaart staat er een gebouw aangeduid omringt door een aparte ommuring. Op de Ferrariskaart zien we dit echter niet opnieuw. In de historische bronnen vinden we op dit moment ook geen informatie.

Het noviciaat van het begijnhof werd als aangeslagen goed gekocht door Notaris Coenen die het verkocht aan Albert Marneff (Potterijstraat 10-12-14). Het noviciaat werd verbouwd tot herenhuis met binnenhof en een zeepziederij aan de Gaarstraat (nu Torsinweg). Het goed werd in 1842 gesplitst in drie delen. Ook nr. 12 (samen met nr. 10) met de achterliggende helft van de tuin werd aangekocht door handelaar Benoit Janssens, die het verbouwde tot woonhuis en ook een lusthof van 19,5 are aanlegde. In 1904 was het pand in handen van Florens Dewaelheyns.

In 1999 wordt het pand door notaris Valkeniers verbouwd. De werken hebben voornamelijk betrekking op het aanpassen van de bijgebouwen en de indeling van het gelijkvloers.

Beschrijving van de erfgoedelementen

Herenhuis in neoclassicistische stijl van vier traveeën en **tweënhalf bouwlaag onder zadeldak** op een **hardstenen plint**. Volledig met **schijnvoegen** gecementeerde en wit geschilderde gevel. Enkele elementen in blauwe hardsteen zoals de **uitkragende lekdorpels** en poortomlijsting op het gelijkvloers en de **doorlopende lekdorpels** op de verdiepingen. **Eerste travee** uitgewerkt als **risaliet** met brede **doorrijpoort**. **Rechthoekige verjongende vensteropeningen**. Op het gelijkvloers **beluikt** met een vlakke omlijsting, op de verdiepingen met licht **verheven geriemde omlijsting met oren**. Brede **inkompoort** met **rechthoekige hardstenen omlijsting** met **latei** met vierkante en rechthoekige insnijdingen en brede **druiplijst**. Voet afgerond afgewerkt met **stootstenen**. Houten vleugelpoort met bovenlichten uit de 20ste eeuw. In de plint keldergaten onder de vensteropeningen. Gevel bovenaan afgewerkt met waterlijst en eenvoudige houten kroonlijst.

Nieuw schrijnwerk

Vermoedelijk **historische structuur en spant** bewaard.

Achtergevel met **fraaie dubbele poort** met grote open panelen ingevuld met ijzer- en glaswerk

Erfgoedwaarden

Noviciaat van het begijnhof omstreeks 1842 omgevormd tot herenhuis.

Geselecteerd vanwege zeldzaamheid (het noviciaat van het begijnhof, omgevormd tot herenhuis), gaafheid (gaaf bewaard exterieur, bewaarde dubbele poort), representativiteit (voor een groot herenhuis uit de 19de eeuw poortdoorrit), en contextwaarde (het noviciaat van het begijnhof,

gelegen op de grens ervan en voorzien van een aparte ommuring , in de 19de eeuw omgevormd tot herenhuizen nrs. 10-12-14).

Het gebouw heeft een historische waarde (getuige van de bouwgeschiedenis van het begijnhof als noviciaat, geschiedenis van de 19de eeuw), het gebouw heeft een architecturale waarde (als fraai herenhuis in neoclassicistische stijl met bewaarde gevels en poort) en een esthetische waarde (vormt een fraai geheel van herenhuizen uit de 19de eeuw met nrs. 10-12-14)

Clusters

Belangrijke historische gebouwen van het begijnhof
Herenhuizen en stadswoningen uit de 19 ^{de} eeuw

Waardering

Bovenlokale waarde (5)

Gewenste ontwikkeling voorgevel

- Isoleren voorgevel aan de buitenzijde kan in principe niet
- Behoud poort

Gewenste ontwikkeling dak

- Dakhelling behouden
- Behoud dakspant

Gewenste ontwikkeling structuur

- Behoud

1.13. Potterijstraat 14

Foto 2022

Fraai versierde inkompoort met bovenlicht met zonnemotief

Hoektravee met gevelniskapelletje

Origineel houten schrijnwerk en rolluiken

Glas-in-loodraam in de traphal kant Torsinweg

Torentje in de Torsinweg

Historische muur rond de tuinen van het begijnhof met speklagen in kwartsiet

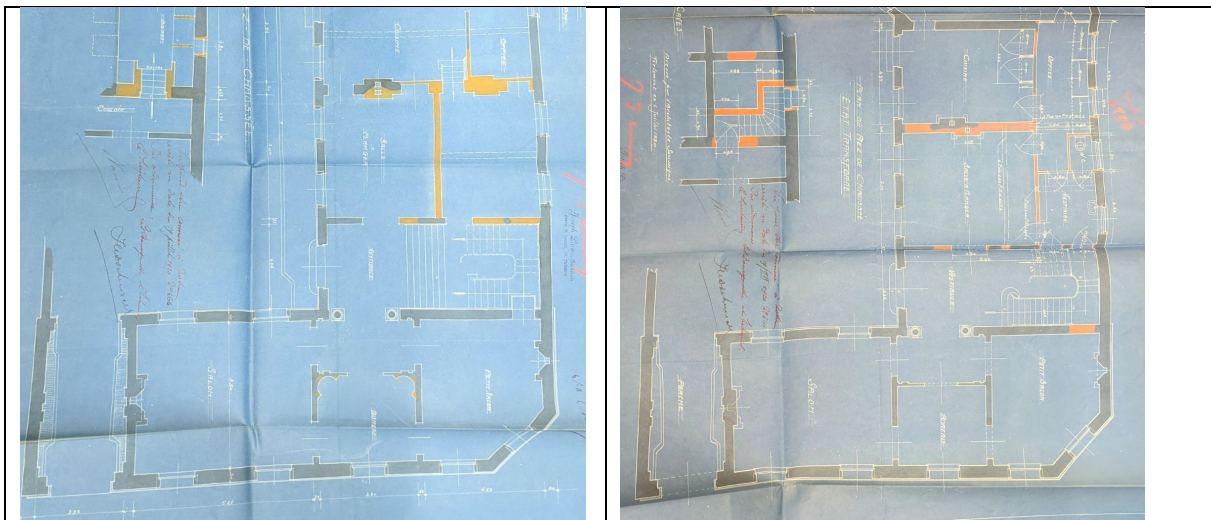
Beschrijving van de historiek

Deel van het oude noviciaat en later herenhuis in Louis Philippestijl

Wanneer het noviciaat werd opgericht door de Begijnen is niet geweten. Op de Villaretkaat staat er een gebouw aangeduid omringt door een aparte ommuring. Op de Ferrariskaart zien we dit echter niet opnieuw. In de historische bronnen vinden we op dit moment ook geen informatie.

Het noviciaat van het begijnhof werd als aangeslagen goed gekocht door Notaris Coenen die het verkocht aan Albert Marneff (Potterijstraat 10-12-14). Het noviciaat werd verbouwd tot herenhuis met binnenhof en een zeepziederij aan de Gaarstraat (nu Torsinweg). Het goed werd in 1842 gesplitst in drie delen. In 1904 was het pand in handen van de weduwe van Leonard Torsin Fontaine

Het herenhuis nr. 14 werd in 1920 verbouwd (enkele kleine binnen wijzigingen) door eigenaar Voncken-Torsin

Bestaande en nieuwe toestand van het gelijkvloers bij de verbouwing van 1920 door Torsin

Toestand in 1998

Beschrijving van de erfgoedelementen

Herenhuis in **Louis Philippes**tijl bestaande uit twee volumes: één aan de Potterijstraat en één aan de Torsinweg. **Herenhuis** van **vijf traveeën** aan de Potterijstraat, **één hoektravee** en **twee bouwlagen** onder pannen **zadeldak** op een **hardstenen plint**. Gevel volledig **gecementeerd** met **schijnvoegen** en enkele onderdelen in blauwe hardsteen (**poort- en vensteromlijstingen** en doorlopende uitkragende **lekdorpels**). Eerste travee met op het gelijkvloers **doorrijpoort**. **Hardstenen geriemde omlijsting met afgeronde bovenhoeken**. Originele **vleugelpoort** in Louis Philippestijl met centraal paneel en versierde **makelaar** bekroond met **rocaille**. **Bovenlicht** met golvend **zonmotief**. **Rechthoekige geriemde omlijstingen met afgeronde hoeken** op het gelijkvloers in **blauwe hardsteen**, op de

verdieping gecementeerd. In de hoektravee boven de vensteropening hardstenen **nis onder fronton met Mariabeeld.** Gevel bekroond met waterlijst en **houten geprofileerde kroonlijst.**

Bewaard houten schrijnwerk in T-verdeling en bewaarde **historische rolluiken.**

Vermoedelijk **historische structuur en spant** bewaard.

Gebouw lang de Torsinweg van **vijf traveeën en twee bouwlagen** onder pannen **zadeldak** op een **hardstenen plint.** Gevel **volledig gecementeerd met schijnvoegen.** Rechthoekige vensteropeningen met uitkragende lekdorpels en vlakke lateien in blauwe hardsteen. Gelijkvloers beluikt met **historische ankers** tussen de openingen. Eerste travee met traplicht met **groot glas-in-loodraam.** Ingang tot de **trapzaal** is via de binnenkoer. Aan de achterzijde half rond torentje (later?) onder leien spits.

Vermoedelijk **historische structuur en spant** bewaard.

Deels vernieuwd schrijnwerk.

Langsheen de Torsinweg bewaarde **historische omheiningmuur van (de tuinen) van het begijnhof.** **Gekalkte bakstenen muur** met **speklaag in kwartsiet** deels afgedekt met pannen en deels met een deksteen.

Erfgoedwaarden

Noviciaat van het begijnhof omstreeks 1842 omgevormd tot herenhuis.

Geselecteerd vanwege zeldzaamheid (het noviciaat van het begijnhof omgevormd tot herenhuis, bewaarde begijnhofmuur, poort met bovenlicht, glasraam, kapelletje), gaafheid (gaaf bewaard exterieur, inclusief schrijnwerk, bewaarde poort met bovenlicht, bewaard glasraam, bewaard kapelletje, bewaard torentje, bewaarde begijnhofmuur), representativiteit (voor een groot herenhuis in uit de 19de eeuw poortdoorrit in Louis Philippe stijl met bewaard schrijnwerk en kapelletje), ensemblewaarde (bewaard herenhuis en historische ommuring achteraan het perceel) en contextwaarde (het noviciaat van het begijnhof, gelegen op de grens ervan en voorzien van een aparte ommuring, in de 19de eeuw omgevormd tot herenhuizen nrs. 10-12-14).

Het gebouw heeft een historische waarde (getuige van de bouwgeschiedenis van het begijnhof als noviciaat met bewaarde ommuring, geschiedenis van de 19de eeuw met de ombouw tot herenhuis in Louis Philippe stijl, bewoond door familie Torsin), het gebouw heeft een architecturale waarde (als fraai herenhuis in Louis Philippe stijl met bewaarde gevels en schrijnwerk) en een esthetische waarde (vormt een fraai geheel van herenhuizen uit de 19de eeuw met nrs. 10-12-14, mooi bewaarde gekalkte historische muur van het begijnhof) en een artistieke waarde (bewaard glasraam)

Clusters

Belangrijke historische gebouwen van het begijnhof
Herenhuizen en stadswoningen uit de 19 ^{de} eeuw

Waardering

Bovenlokale waarde (5)

Gewenste ontwikkeling voorgevels

- Isoleren voorgevel aan de buitenzijde kan in principe niet
- Poort behouden
- Glasraam behouden
- Historische begijnhofmuur behouden

Gewenste ontwikkeling dak

- Dakhelling behouden
- Dakspant behouden

Gewenste ontwikkeling structuur

- Behoud